

Vedlegg om innarbeiding av ansvarlig forskning og innovasjon (RRI – Responsible Research and Innovation) i søknader om Forskerprosjekt og Samarbeidsprosjekt for teknologikonvergens knyttet til muliggjørende teknologier

Hva er RRI?

Ettersom muliggjørende teknologier har kraft til å transformere samfunnet, er det viktig at utvikling og bruk av teknologiene gjøres i tråd med prinsipper for ansvarlig forskning og innovasjon (RRI – Responsible Research and Innovation). RRI innebærer både at forskningen skal utføres på en samfunnsansvarlig måte og at forskningens bidrag til å møte de store samfunnsutfordringene må vektlegges.

RRI omfatter både å vurdere hva slags fremtid forskningsprosjektet skal bidra til, kartlegge mulige effekter av prosjektet, tilsiktede så vel som utilsiktede, og diskutere og respondere på verdier, behov, bekymringer og forventninger i samfunnet. RRI handler om at forskere reflekterer rundt egne oppfatninger og underliggende antakelser i møtet med samfunnsutfordringene. Det handler også om felles læring gjennom å involvere ulike interessenter i forsknings- og innovasjonsprosessen, herunder andre fagmiljøer, ulike brukergrupper, næringsliv og offentlige aktører.

Hvordan skal RRI omtales i søknaden?

Hvordan det bør redegjøres for RRI i søknader basert på denne utlysningen vil være avhengig av konteksten til det enkelte prosjekt. Generelt bør RRI være en integrert del av prosjektet og involvere alle prosjektdeltakerne. Det er viktig å utvikle en samlet forståelse av prosjektets RRI-aspekter så tidlig som mulig, og RRI-aktivitetene i prosjektet må også være koordinerte. De kan med fordel gjennomføres som en egen arbeidspakke, men dette er ikke et krav. Det er heller ikke et krav å ha med forskere med bakgrunn i humanistiske og/eller samfunnsvitenskapelige fag til å bidra i RRI-arbeidet. Dette bør likevel vurderes, da det vil kunne være en styrke for prosjektet. Dersom du/dere mener at RRI ikke er relevant for deres prosjekt, må dette begrunnes i søknaden.

Som del av satsingen på teknologikonvergens vil Forskningsrådet etablere en læringsarena for prosjektene, der RRI-arbeid i og på tvers av prosjektene vil inngå. Å integrere RRI i prosjekter vil for de fleste kreve at man tilegner seg ny kunnskap, kompetanse og ferdigheter. I søknaden må du/dere gjerne tydeliggjøre hvilke behov dere ser for læring knyttet til RRI-arbeidet i prosjektet.

Eksempler til inspirasjon

Forskningsrådet har bidratt til etableringen av den nasjonale samarbeidsplattformen Senter for digitalt liv Norge (DLN). På DLNs nettsider ligger det nyttige råd om planlegging og implementering av RRI i prosjekter: <https://www.digitallifenorway.org/services/rri/>

Forskningsrådet har også bidratt til arbeidet med å utvikle RRI-retningslinjene til det europeiske partnerskapet M-ERA.NET. Disse retningslinjene kan brukes som inspirasjon når RRI skal innarbeides i prosjektet: <https://m-era.net/other-joint-activities/responsible-research-and-innovation>